

Titus

Alalaha Nenge Paulus Hasia Lange Titus

Paulus Hetoro Hite Titus

¹ Titus, iau Paulus koi ehas ia alalaha nei pe ehas ia ke lange iong. Iau e umume nge NeHalang pe Iesus Kristus tal hote iau ke nena hekulku-longa ana non. Pe kulosia iau ke e hekerkereng ia NeHalang nena hana mur leteria manmanna ngana. Ngana laka NeHalang nena hana mur nenge hesilei hote iri lo. Pe e hetore iri nga helenga manmanna ngana nenge halaua iri ke te nanasia NeHalang nena poinga mur. ² Nge nike toto NeHalang ala hote ure lochloch ero kura pe hele ke teke lape tunge maulinga ke koko at nge ita. Pe NeHalang pallaklaka erochro. Ke pomalam e hekerkereng ia hehei pe hana leteria nga helenga manmanna ngana nem, ke te kulala tote maulinga ke koko nenge NeHalang lape tunge at nge ita. ³ NeHalang i non nenge mene mule ita pe poia iau ke e haliu hote nena helenga nga mallaha, nga ana etue pengpeng nenge i sipona talue.

⁴ Titus ita nai letera manmanna nge Iesus Kristus ke pomalam e hetue iong ke tuk iong. Pe e hetaulaulau am ke Temere NeHalang pe ara hemasinga Iesus Kristus leteria porekeia iong pe te heurana ia letem ke ma ke nek.

Titus Ana Ume Nenge Poia Nge Krit

⁵ Iok, e hile sio mene iong nge Krit iange e teke otu ke opoi heule lem ume mukam. Lem ume nenge otal hote almasinga ana hana hel ke iri muka nge iri mata mur pe o poia ke pomanga e hele ngak nenge e teke: ⁶ O hemes hote almasinga ana hana mur nenge hehei pe hana te naue ke iri hana urana ngana mur pe telei ke hehei ellechle mana. Pe tuturia mur leteria manmanna nge Kristus pe te longo tautau pe te hele poreke iri nga poinga poreke ngana e ero. ⁷ Ke non nenge pomalam urana nge lohote ke i mata ana naungaala. Iange non nenge nauele mata nenge NeHalang rahite NeHalang ana ume laka. Pomalam te hemasia reria inga mur ke nek ke hehei pe hana te esia poinga poreke ngana e ero toto nge iri. Pe reria polotana ero, pe leteria inin ke ueiuei ero, pe tein rara ero, pe tepal hel rara ero. Pe heo ngana toto nge te channanga ia mele hel pe te lololoch ure ke reria ia. ⁸ Hana nenge pomam urana nge leteria tuanin ke nek, pe muteria taua poinga urana ngana mur, pe tenau ele lang mur nenge teat nga kileng tau ngana. Pe tetu ke pengpeng, pe te nanasia NeHalang nena poinga mur, pe tenau ele singiria lemene ngana mur ke nek. ⁹ Urana nge tera hite helenga manmanna ngana nei ke kerkereng ke pomanga mo hetoro ngamem ia. Ke pomalam lape te hekerkereng ia hehei pe hana leteria nga hengetoro manmanna ngana. Pe pule lape te hekou sue hengetoro nemur nenge manmanna ero.

Poinga Nenge Lohot Nge Iri Mata Mur Nge Krit

¹⁰ Urana nge o henonou hote almasinga ana hana mur nenge pomam. Iange hana halang nga letera te nanasia NeHalang nena helenga ero ol. Te hele ngaria ngana ngana erochro pe te pallaklaka hali. Pe Iuta mur hel kou te muka toto ia poinga nem. Te channanga ke te hele ke te teke, “Mele hel nenge terir us ero lape NeHalang nena hana mur ia iri ero!” ¹¹ Hana nenge pomam te tangtango kue nenge te lololoch ure. Ke pomalam a hele salia iri ke tehet nga reria poinga nem. Iange te heporeke hana hel pe reria hehei mur pe tuturia mur pe aloria mur ke teare poreke. ¹² Nge nike, reria hetatalonga ana none nge Krit hele ke teke, “Krit mur iri hana nenge te pallaka hali pe reria melei tana hali pe tengau hali pe iri huros inolo poreke ngana mur.” ¹³ Hetatalonga nena helenga nei manmanna. Ke pomalam o hele ke kerkereng toto lange iri ke te rahat mule leteria manmanna ngana mur ke kerkereng, ¹⁴ pe tepal talngaria langa Iuta mur reria nananga nenge tepoi heke menmene ero. Pe pule tepal talngaria langa hana nenge tehul rumeria ia helenga manmanna ngana reria hotonga mur ero. ¹⁵ Hehei pe hana nenge leteria lemlem te teke ure lochloch ngana nenge NeHalang umeia te urana. Pe iri nenge leteria mutaia poinga poreke ngana pe leteria manmanna ero te teke ute pele nge urana nga mataria ero. Leteria matana ngana poreke lochloch pe te amnei urume utar nenge urana

1:10: 1Ti 4:7 **1:11:** 2Ti 3:5-6; 1Pi 5:2 **1:13:** 2Ti 4:2 **1:14:** 1Ti 4:7

pe utar nenge poreke ero toto. ¹⁶ Iri te teke te eteia NeHalang pe reria poinga mur henonou hot pengpengia ke tehul rumeria toto ia NeHalang, iange hana nenge te longo olole lape te poia ute pele ke lohot ke urana ero.

2

Tuluk Mur Nga Mata Mur Nge Krit

¹ Pe Titus iong, o hele ke kerkereng lange hehei pe hana ke te nanasia poinga urana ngana nenge lohot nga hengetoro manmanna ngana. ² O hetore hana nenge te tuauna lo ke o teke; leteria matana ke nek pe tera hite leteria manmanna ngana ke kerkereng, pe tein rara ero, pe tenau ele singiria lemene ngana mur ke nek, pe muteria taua hehei pe hana, pe temes ke kerkekrenge ke kokoes nga poinga urana ngana mur.

³ Pe o hetore hehei nenge te tuauna pule ke o teke te nanasia poinga nge pengpeng, pe te hele poreke rara ero, pe tepur sakililia uain in ngana ero. Urana nge te hetoro pule nga poinga mur nge pengpeng. ⁴ Pomalam lape te hetore hehei malolong ke muteria taua eria mur pe tuturia mur. ⁵ Pe leteria matana ke nek pe te tuamasia reria inga mur ke te lemlem mana. Pe te hetore iri pule ke tenau ele reria pele mur pe aloria mur ke nek pe te longo tau mene eria mur. Pomalam lape mele pele hele poreke NeHalang nena hengetoro mur ero.

⁶ Iok, o hetore hana lolomele ke pomalam pule ke leteria matana ke nek pe te hemasia reria inga

mur. ⁷ Pe o henonou hote lem poinga urana ngana mur nga ure lochloch ngana nenge o popoia. Pomalam lape hana te naue pe te nanasia poinga urana ngana nenge pomam. Nga lem ume nenge o hetottoro, letem matana ke nek pe o hele hot pengpengia poinga manmanna ngana. ⁸ O heleia helenga nge manmanna pe pengpeng mana. Pomalam lape lem ngarang mur te meia iri pe tetue ita nga helenga poreke ngana e ero.

⁹ Pe o hetore hekuleileinga ana hana mur ke te longo tau mene aria ae huna mur pe te poia iri ke te iech nga ure lochloch ngana nenge te popoia. Pe te echachau mule helenga e lange iri ero toto. ¹⁰ Pe pule te keme nge aria aehuna mur ero. Pomalam aria ae huna mur te eteia ke iri hana urana ngana. Pe reria poinga urana ngana nem rahat heke tote ara Hemasinga NeHalang nena hengetoro mur ke hulua leteria manmanna ia.

NeHalang Hemas Mule Hulua Lochloch

¹¹ Urana nge ita lochloch ta nanasia poinga nemur nenge e heleleia iri nei. Iange NeHalang nena poinga urana toto ngana nenge letena porekeia hehei pe hana lochloch pe hemas mule iri, lohot nga mallaha lo. ¹² Pe NeHalang na poinga urana ngana nem teke hetore ita heueu nei ke tahul rumera ia i ero ol, pe ta kangkanga toto nga poinga mur nenge poia ita ke ta kel toto ana. Pe hetore ita ke letera tuanin ke nek pe ta hemasia rera inga mur ke nek pe ta nanas mene nena poinga mur. O kangkanga toto nga helenga poreke ngana mur, iange helenga nemur poia hehei pe hana

ke tekel toto NeHalang ana. ¹³ Ara Palau Iesus Kristus i NeHalang pe tatu ke pomalam mana ke ta kulele etue nenge at muleia ke mene mule ita. I lape lohot nga mallaha nga etue nem luluch nga lemenga pe hemalmalinga nenge NeHalang. ¹⁴ Iesus Kristus tunge i sipona ke mete ke hemas mule ita nga rera poinga poreke ngana mur. Pe helemlem heke ita ke nena hana mur toto ita pe ta nanas mene poinga urana ngana mur.

¹⁵ Titus, ure nemur o hetoro sue lange hehei pe hana pe o hele ke kerkereng pe o hekerkereng ia iri ke te nanasia. Pomalam lape lem helenga mahoa iri lochloch.

3

Poinga Urana Ngana Nenge Ta Nanasia

¹ Pe o helete metene hehei pe hana ke te longo taua hana nemur nenge te mene kerkerenga nenge tenau ele hehei pe hana. Pe te angala mana ke te poia poinga urana ngana mur. ² Pe o hele lange iri ke tetu ke nek pe teare luluch nge hehei pe hana ke nek pe tepoi ke nek lange hulua lochloch pe te hele poreke mele hel ero.

³ E hele ke mai iange nge nike ita letera matana ke nek ero pe ta longo taua NeHalang nena helenga ero toto. Iange non poreke ngana changanga ia ita ke ta nanas mene poinga poreke ngana nemur nenge singira lemene tautaua. Pe poinga poreke ngana nemur tetu ke te kerkereng toto nge ita pe ta ngunngunu ia mele hel nga reria

2:14: Exo 19:5; Deu 7:6; Ezk 37:23; Kal 1:4; 1Pi 2:9 **2:15:** 1Ti 4:12 **3:1:** Rom 13:1-7; 1Pi 2:13-14 **3:3:** 1Ko 6:9-11; Epe 2:1-2; 5:8

ure mur. Pe hehei pe hana te hesis tote ita pe ita pule ta hesisis ia iri. ⁴ Pe ara hemasinga NeHalang mene mule ita nga etue nenge i sipona talue nike. Nenge hemallaha hote ke i non nge urana pe i nekinga ana non. ⁵ Pe NeHalang mene mule ita nga rera poinga pengpeng ngana mur nenge ta popoia ero. Mene mule ita iange letena ia ita. Ke NeHalang mene mule ita nga henuninga pe ta lohote ke ita heueu ngana mule nga Opepengpeng. ⁶ Pe NeHalang tung lochloche kerkerenga nenga Opepengpeng at nge ita iange nga ume nenge ara hemasinga Iesus Kristus poia. ⁷ Ke ita ta lohote ke ta pengpeng nga NeHalang matana nga nena poinga urana toto ngana mana. Ol pe ta kulala tote maulinga ke koko nenge NeHalang heleia ke teke tunge at nge ita pe tala ke tatu luluch nge I.

Poinga Urana Ngana Nenge NeHalang Nena Hana Mur

⁸ Helenga nenge e heleleia iri nei manmanna toto koi. Pe e teke o hetore ke kerkereng lange hehei pe hana ke te eteia ke nek. Pomalam iri nenge leteria manmanna nge NeHalang tetal teu tote iri ke te poia ume urana ngana mur. Pe ume urana ngana nenge pomam lape halaua hulua lochloch. ⁹ Pe otal teu luluche iong langa ure nemur ero; helenga nemur nenge luria ero pe nananga nga sisala nga nenge tete mur pe hunelinga pe echachalanga nga Moses nena hontonga mur. Iange ure nemur lape tepoi hote ute pele nge urana ke halaua mele pele ero. ¹⁰ Pe o

3:5: 2Ti 1:9; Hip 10:22

3:6: Ume 2:17-18

3:9: 2Ti 2:14, 16

3:10: Mat 18:15-17

hele ele mele nenge te teke hela lele NeHalang nena hana mur. O hele ele i ke elle, nem pe henai pe nenge teke longo lange iong ero ohul rumem ia i. ¹¹ Iong o eteia ke mele nenge pomam hile kue nge pengpeng lo pe lape nena poinga poreke ngana mur te heporeke tote i.

Paulus Na Helenga Lisala Ngana

¹² Nga letek e teke e kulosia Atemas ma Tikikus ke lange iong ke mene mullim. Pe nenge teke la ke lohote nge iong lo, iok oiat ke o saolia iau nge Nikopolis. Iange e teke ela ke etu nga lamau nga lukunna ana etue. ¹³ Iok, non nenge etei tote hotonga, nenge ene Senas iri nai Apolos lape te mana nga imot nga malang sase ngana. Pe e teke o halaua iri ke nek toto nga ure nemur nenge muteria taua ke te mene. ¹⁴ Ita rera hana mur nge Krit te mene hengetoro lo pe e teke te poia ana ume ke lohote ke te halaua hehei pe hana lochloch nga reria poinga urana ngana mur. Iange lape tetu mana pe te nanasia NeHalang nena poinga mur ero.

¹⁵ Iok Titus, iri lochloch ngana nenge te tululuch nge iau nga lamai te hekule reria apalanga lange iong. Pe o tunge lememe apalanga lange iri lochloch ngana nenge leteria manmanna ngana elle mana ke pomange imem.

E hatalaulau ke NeHalang na halaunga palaungana tululuch nge imo lochloch. Ngana laka lom.

3:12: Epe 6:21-22; Kol 4:7-8

3:13: Ume 18:24; 1Ko 3:5-6

3:14: Epe 4:28

**Tomunga Hel Heueu Ngana
Genesis and the New Testament in the Lote Language
of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Lote long
Niugini**

copyright © 2009, 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lote

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Nov 2022

89f57add-4ab2-5e6d-af7e-7ec7955d8f95